

Väliportaan hallinto

Valtion vuoden 2020 budjetti on 58 miljardia euroa. Valtion velka oli vuonna 2019 106 miljardia euroa ja sen arvioidaan olevan 2024 148 miljardia.

Ulkomaiset luottolaitokset luokittelevat valtioiden luottokelpoisuuden. Luokituksen taso määrää valtion uuden lainan koron. Suomen viime vuosien hallitukset ovat onnistuneet menojen hillinnässä ja osoittaneet ulkomaisille lainaajille Suomen hyvää luottokelpoisuutta.

Meillä oli yksityishenkilöiden pankkilainan korkotaso 30 vuotta sitten 10 %. Nyt vastaavat korot ovat reilusti puolittuneet siitä. Oli sitten yksityishenkilö tai valtio, korkotasot seuraavat toisiaan. Valtio on maksanut lainoistaan 1,2 % korkoa viime vuosina ja on saanut uutta lainaa käytännössä 0 % korolla.

Sosiaali- ja terveysmenot ovat olleet 60 % valtion budjetista ja ne ovat olleet voimakkaassa kasvussa vuosittain. Tämä on suuri kustannuserä ja sen hallintaan on haluttu puuttua. Lisäksi yritystuet ovat olleet keskusteluissa. Edellisen hallituksen säästöohjelma oli, sen toimikauden alussa, vuositasolla 10 mrd €, josta soten osuus oli 7 miljardia ja yritystukien 2 miljardia.

Valtion menojen hallinnassa ja säästötavoitteissa on kuluneen 12 vuoden aikana edistytty monilla alueilla. Yhtenä merkittävänä kehitys kohteena on ollut uusi maakuntahallinto monessa muodossa. Kaikki nämä ehdotukset ovat kukin kerrallaan kaatuneet poliittisissa prosesseissa. Uusilla maakuntahallinto konsepteilla oli tavoiteltu sote menojen kasvun hallintaa ja turhien yritystukien vähentämistä. Nykyinen hallitus myös tavoittelee omaa konseptiaan uudesta maakuntahallinnosta.

Olemme siirtymässä vahvasti digitaaliseen yhteiskuntaan. Vanhoista työpaikoista korvautuu 1 miljoona seuraavan 20 vuoden aikana. Tuntuu turhalta rakentaa uutta maakuntahallintoa, koska monet sen tehtävistä voidaan hoitaa digitalisoinnin kautta. Uusi maakuntahallinto tulisi lisäämään byrokratiaa ja tulisi lisäämään valtion kustannuksia. Kaatuneet maakuntahallinto konseptit oli ajateltu luottamushenkilö muotoiseksi. Niissä olisi tullut ongelmaksi luottamushenkilöiden saaminen, koska nykyiselläänkin useilla puolueilla on vaikeuksia saada sopivia edustajia kuntatason luottamustehtäviin.

Ehdotan harkittavaksi nykyisten kuntien yhdistämistä. Yhdistetyistä kunnista muodostetaan väliportaan hallinto, joka hoitaa kuntien tehtävien lisäksi suunnitellun maakuntaportaalin tehtävät.

Kauko Määttä

Imatra